

HİDAYETE ERDİREN AMELLER

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Cumanız mübarek olsun, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri! Allah bu mübarek sevaplı, nurlu günün hayrından, bereketinden en güzel tarzda hissemend olmayı cümlenize nasîb eylesin...

Bugünkü sohbetimde hadis-i şeriflerin içinden, umûmî esasları anlatan üç tanesini size açıklamak istiyorum.

a. Dört Güzel Davranış

Büyük alim İmam Beyhakî'nin rivayet ettiğine göre Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri buyurmuşlar ki:¹

مَنْ ابْتُلِيَ فَصَبَرَ وَأُعْطِيَ فَشَكَرَ وَظَلِمَ فَغَفَرَ وَظَلِمَ
فَاسْتَغْفَرَ أَوْلِيَّكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ

(طب. هب عن سخيرة)

ME. 1110 (*Menü'btiliye fesabera, ve u'tiye feşekera, ve zulime feğafera, ve zaleme fe'stağfera; ülâike lehümü'l-emnü ve hüm mühtedûn.*) *Sadaka rasûlü'llâh.*

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.138, no:6613; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.104, no:4431; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Şükür*, c.I, s.57, no:167; Harâtî, *Fazîletü's-Şükür*, c.I, s.44, no:36; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.206; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.420; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.III, s.35, no:3100; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.X, s.210; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.209; Sahbere RA'dan. *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.507, no:18048; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.494, no:6516; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXI, s.421, no:45595.

Bakın, Peygamber SAS Efendimiz'in sözleri ne kadar güzel! Aynı zamanda müzikalitesi var, secîleri var, şiir gibi. Ama en güzeli, kelâmının, kelimelerinin güzelliğinin altında yatan derin mânâlar hiç şüphesiz...

Peygamber SAS Efendimiz, bu kadar küçük satırın içine, bu kadar az kelimelerle ne kadar büyük mânâlar sığdırmış Allah'ın lütfuyla... Ki, hadis-i şeriflerden biliyoruz, Peygamber Efendimiz'e az sözle çok mânâ ifade etme kabiliyeti, Allah tarafından, özel bir bağış olarak ikram olunmuş. Çok güzel bir hal...

Ve bunların bizim için güzelliği, kolayca hatırlamamızda tutabiliriz, ezberleyebiliriz; mânâsına riayet etmemiz o zaman daha kolay olur.

Şimdi ne buyuruyor Peygamber SAS Efendimiz, açıklamaya başlayalım. Buyuruyor ki:

(Menü'btiliye fesabera) Hani insanlar bazen hastalanırlar, başlarına sıkıntılar gelir, belâlar gelir, çeşitli üzücü durumlara düşebilirler. İnsanlık hali, dünya hayatı diyoruz buna... Tabii, bunların hepsini gönderen, alnımıza, kaderimize yazan Allah-u Teâlâ Hazretleri... Allah imtihan için kulları çeşitli durumlara düşürüyor ve davranışlarına göre onları mükâfâtlandırıyor.

“Kim böyle bir hastalığa tutulur, bir belâyâ mâruz kalır, üzücü bir duruma düşerse ve sabrederse...” Dinimizin çok önemli bir yönü, müslümanın sabredince sevap almasıdır. Onun için;

الْإِيمَانُ نِصْفَانِ فَنِصْفٌ فِي الصَّبْرِ وَنِصْفٌ فِي الشُّكْرِ

(هـب. والديلمى عن أنس)

RE. 193/8 (*El-îmânü nısfâni*) “İman iki kısımdır, iki yarımдан meydana gelir, iki yarımdır: (Nısfun fi’s-sabr) Yarısı sabırdadır. (Ve nısfun fi’ş-şükür) Yarısı da şükürdedir.” buyrulmuştur.²

Demek ki hasta olabiliriz; amanlı hastalık, amansız hastalık... Öldürücü hastalık, geçici hastalık... Büyük, küçük... Veya sıkıntı, üzüntü, üzücü olaylar, haksız muameleler, mâlî bir takım sıkıntılar... Bunların hepsine ibtilâ deniliyor Arapça’da, Allah tarafından insan onlara mübtelâ kılınmış oluyor. Bu bir imtihan...

Bunların karşısında müslüman sabrederse... Dört tane şey söyleyecek Efendimiz. Sonunda buyuruyor ki:

(*Ülâike lehümü’l-emn*) “İşte böyle yapan insanlar, emniyet içinde olacaklar.” Nerede?.. Ahirette emniyet içinde olacaklar. Allah’ın kahrından, gazabından, cehennemden uzak olacaklar, cennetine girmiş olacaklar. Huzur ve emniyet içinde olacaklar. (*Ve hüm mühtedûn*) “Ve onlar hidayet üzere yürümek kendilerine nasîb olmuş kimselerdir ve cennete, Allah’ın ahiretteki büyük ikramlarına ulaşması kolaylaştırılmış kimselerdir.” denilmiş oluyor.

² Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.123, no:9715; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.127, no:159; Harâitî, *Fadîletü’ş-Şükür*, c.I, s.39, no:18; Cürcânî, *Târih-i Cürcân*, c.I, s.410, no:712; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.111, no:378; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.26, no:61; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XI, s.64, no:10261; RE.193/8.

(Menü’btiliye fesabera) “Kim ki bir şeye mübtelâ kılınırsa, hayatında bir üzücü olayla karşılaşırsa Allah tarafından ve sabrederse...”

(Ve u’tıye feşekera) “Eğer kendisine bir nimet verilmişse, bir mevki, bir makam, bir para, bir evlât, güzel bir durum, sevindirici bir durum; maddî mânevî, görünür görünmez, dünyevî uhrevî bir ikram, bir nimet, bir güzel şey verilmişse; (feşekera) o zaman da ona şükrederse...”

Evet, işte müslümanın davranışlarının önemli bir bölümü de budur. Mübtelâ olursa, sabredecek; nimete mazhar olursa, şükredecek... Bir şeye mübtelâ olursa sabrederse, kendisine Allah tarafından bir şey ikram olunup verilirse, ona da çok şükür yâ Rabbi diye şükredebilirse...

(Ve zulime fegafera) “Kendisine zulmedilir, haksız muamele yapılır da, affederse...”

Zulüm çeşitli şekillerde olabilir. Çok geniş bir kavramdır. Nâhak yere, haksız yere bir insana ters bir muamele yapmak demek... Bu işte yaralamaya, öldürmeye kadar gider. Malını almağa ait bir haksızlık olabilir, sözle bir haksızlık olabilir, üzücü bir muamele yapmak olabilir. Derece derece, renk renk, merdiven merdiven, kademe kademe bir haksızlık...

Yâni bir müslüman, böyle bir kimse tarafından ters bir muameleye mâruz kalır, mazlum ve mağdur olursa... O zaman da karşısındaki müslümansa, tabii hakkını aramak gerekebilir, icabında kendisini savunması gerekir. Onları da ayrıca açıklarız. Ama diyor ki Peygamber SAS Efendimiz: “Bir haksız muameleye uğramış da, affetmişse...”

“—Hadi affettim seni, bağışladım. Sen bana şu zulmü yaptın, şu haksızlığı yaptın ama, ben seni affettim.” derse...

İşte bu affetmek de, çok büyük bir şey oluyor.

Tabii, bu affetmenin hududu var. İnsan kendisine ait bazı şeyleri affeder de, topluma zararı dokunan şeyleri affedemez. Bunu bugün de biliyoruz. Kanunlar bazen, bir şahıs “Ben dâvâcı değilim!” dese bile, suçlunun yakasına yapışabiliyor. Kim takip ediyor o suçluyu?.. “Ben dâvâcı değilim!” diyor, şahıs çekiliyor kenara ama, cumhuriyet savcısı yakasına yapışıyor, bırakmıyor:

“—Hayır, o affetse bile, ben affetmeyi kabul etmiyorum. Sen bunu topluma karşı bir suç olarak işledin, gel bakalım, çek cezayı!” diyebiliyor.

Böyle durumlar var.

Hattâ bir keresinde ben okumuştum da, çok şaşırılmıştım. Sanıyordum ki müslüman pasif olacak, boynunu bükecek. Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:

“—Bir müslüman malı ve canına kastedildiği zaman...” Malı da diyor, sadece can değil. “Malı ve canına kastedildiği zaman, mücadeleye kalkışırsa...” Ki, bu onun savunma hakkıdır. “Ve öldürülürse, şehid olur.”³

³ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.660, no:4772; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.30, no:1421; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.116, no:4095; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.190, no:1852; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.266, no:5858; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.310, no:3558; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.66, no:106; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXV, no:42; Saîd ibn-i Zeyd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.714, no:11180; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1556, no:2559; RE. 437/11.

Diyelim ki, dağ başında gidiyorsunuz, birisi yolunuzu kesiyor, malınızı istiyor:

“—Ver paraları, boşalt ceplerini!” diyor.

Veyahut kamyonu durduruyor, malları almağa kalkıyor. O da vermek istemiyor, bir mücadele oluyor. Sonunda yaralanıyor, ölüyor; şehid sayılıyor.

Ben sanıyordum ki:

“—Mal, ne olacak canım, nasıl olsa gelir, ses çıkartmayayım.” desin.

Ama öyle dedirtmiyor dinimiz, haksızlığa o kadar yüz verdirtmiyor. Onun karşısında mücadele vermeyi, soylu bir davranış olarak kabul ediyor.

Tabii, bu gibi durumlar bu yönüyle de burada parantez içinde anlatılmalı... Affedilebilecek şeyler affedilir. Yapıldığı zaman karşı taraf bunu adet edinip, cemiyetin düzeni bozulacaksa, o zaman da affetmek doğru olmaz.

“—*Merhametten maraz hasıl olur.*” demiş büyüklerimiz.

Yâni, çok acıyınca hastalık çıkar. Nasıl bir hastalık çıkar?.. Ahlâkî bir hastalık çıkar, sosyal bir hastalık çıkar. Bazı şeyleri de affetmemek lâzım!

Hattâ, yine Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Eski ümmetler, kendilerinin fakirleri, yoksulları, itibarsız, çevresiz olanları, güçsüz olanları suç işlediği zaman, onların suçlarının cezalarını verirlerdi; ama soyluları, itibarlıları, asilleri, çevresi olanlar suç işlediği zaman, ona ses çıkartmazlardı. Onun için helâk oldular. Böyle bir

şey yapılmamalı!.. En yakınım bile bir suç işlese, onu cezalandırırdım.” diye hadis-i şerifler var.

Bu da İslâm'ın her yönden ne kadar, işin her tarafını düşündüğünü ve ne kadar güzel olduğunu, ne kadar mükemmel olduğunu, ne kadar çok yönlü olduğunu, ne kadar ilâhî olduğunu, ne kadar dengeli olduğunu gösteriyor.

Demek ki, affedilebilecek bir şey olduğu zaman; kaba bir söz söylemiş, bir yanlış iş yapmış, kendisinin maddî mânevî bazı zararlara uğramasına sebep olmuş ama, özür diliyor. Tamam. O zaman onu affederse...

Başından başlayalım:

“—Bir müslüman bir rahatsızlığa, üzücü duruma düşer, mübtelâ olur da sabrederse; veyahut kendisine Allah tarafından bir nimet verilir de, ona şükrederse; veyahut kendisine bir haksız işlem, muamele yapılır da, yapanı affederse...”

(Ve zaleme fe'stağfera) Veyahut da insan bazen frenleri tutmaz, yanlış işi kendisi yapar. Kendi başkasına zulmeder, haksız muamele yapar. Yaptı, ne olacak?.. Hemen dönecek, hatasını anlar anlamaz derhal bırakacak. İş işten geçmişse, o zaman da af dileyecek Allah'tan:

“—Yâ Rabbi, ben zulmettim, haksızlık yaptım...” Zulüm bazen, günah mânâsına da geliyor. “Şu günahı işledim yâ Rabbi, pişman oldum, beni mağfiret et, affeyle...” diyecek.

“Böyle kendisi zulmettiği zaman da, istiğfar ederse; işte bu insanlar ahirette huzur ve emniyete ulaşmışlardır ve hidayete ermişlerdir.

Mutlu sona ulaşmak kendilerine bahşedilmiş, kolaylaştırılmış demektir.”

Bu hadis-i şerifi hayatımızda uygulasak, ne kadar güzel olacak, değil mi sevgili dinleyicilerim?.. Bunların hepsi insanın başına gelebiliyor. Başımıza hastalık gelebilir, üzücü şeyler gelebilir. O zaman sabredeceğiz müslüman olarak...

Bu sabrı çok kimse yapmıyor maalesef, feryad ü figànı basıyor, itirazı yükseltiyor ve hattâ Allah’a àsî olacak, Allah’ın hoşuna gitmeyecek tarzda ifadeler de kullanabiliyor. Böyle olmaması lâzım! Dişini sıkacak, sabredecek.

Nimetleri anlayacak, nimetlere de şükredecek. Haksız muamele yapılmışsa, zengin ve engin bir iç alemi olacak, affedecek, “Bağışladım seni...” diyecek.

Merhum Arif Nihat Asya’nın⁴ bir şiirini

⁴ Arif Nihat Asya (1904-1975): Bayrak şâiri. 1904 yılında İstanbul’da doğdu. Babası Zîver Efendi Tokat’lı, anası Fatma Hanım Bulgaristan Tırnova’lıdır. Henüz bir aylıkken babası vefat etti. Akrabalarının himayesinde büyüdü. Orta tahsilini parasız yatılı olarak Bolu ve Kastamonu liselerinde tamamladıktan sonra, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu’nun Edebiyat Bölümü’nden mezun oldu. Çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği ve müdürlük yaptı. 1950-1954 döneminde Seyhan (Adana) milletvekili oldu. Ankara Gazi Lisesinde öğretmenlik yaparken emekliye ayrıldı (1962). Birçok dergi ve gazetelerde yazılar yazdı. 5 Ocak 1975 günü Ankara’da vefat etti.

Edebî şahsiyetinin en kuvvetli yönü şairliği olmakla beraber, şiirleri kadar güzel ve kuvvetli nesirleri de vardır. Çok verimli bir yazardır. Şiirlerinde hece, aruz ve serbest vezinleri kullanmış, nazmın her tür ve şekliyle eserler vermiştir. Canlı, çekici ve heyecan verici bir üslubu vardır. Eserleri:

Şiirleri: Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor, Kökler ve Dallar, Rübâiyyât-ı Arif-I, Rübâiyyât-ı Arif-II, Dualar ve Âminler, Fatihler Ölmez ve Takvimler, Ses ve Toprak. Nesirleri: Top Sesleri, Aramak ve Söyleyememek, Ayın Aynasında, Kanatlarını Arayanlar, Kubbeler.

AFV-I UMUMİ

Kazayı, belâyı, eceli;

Hâbil’i, Kâbil’i

Melek olduğuna güç inandığım

Azrail’i Affettim.

hatırlıyorum, Afv-ı Umûmî diye... “Onu affettim, bunu affettim...” diye güzel bir şiiri vardır. Nur içinde yatsın...

İnsan biraz da engin olmalı, bağışlayıcı olmalı! Affetmek büyüklüktür. Bir de hatalarını anladığı zaman derhal dönmeli. kendisini frenlemeli, özür dilemeli!.. Hem haksızlık yaptığı kimseden özür dileyecek; hem de tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne yönelip;

“—Yâ Rabbi, ben zulmettim, haksızlık ettim, affet yâ Rabbi!

Nasıl telâfi etmem gerekiyorsa, onu da yapayım.” diyecek.

Çok güzel bir prensip grubu, bu hadis-i şerifte gözümüzün önüne serilmiş oldu, kulağımıza geldi. Allah bu güzel mânâları gönlümüze nakşeylesin... Sabırlı, şükürlü, affedici, tevbe edici kullar eylesin cümlemizi...

Beddualarıyla dili;
Sonu gelmeyecek masallarıyla
Başı, ayağı, eli,
Affettim.

Açarken yapraklar, açarken güller
Diyar diyar, belde belde, dağ dağ
Gölgemin gölgesi kara haber,
Seni de;
Takdir, mukadderat, kader;
Seni de affettim.

Ey ebedi yolculuk!
Ey sesi yollarda kalmış,
Sözü dillerde kalmış,
Hayatım çocuk!
Seni de, seni de affettim,

Bahçemi beğenmeyen çiçekleri de
Soframı hor gören yemekleri de,
Gelmişleri de, gelecekleri de
Affettim...

b. Kur'an'a Tâbi Olmanın Mükâfâtı

Gelelim ikinci hadis-i şerife... Ben bir kitabı önüme açıyorum, o sayfa içinden size seçiyorum hadis-i şerifleri... İbn-i Abbas RA'dan, Taberânî Rh.A rivayet etmiş. SAS Efendimiz buyuruyor ki bu ikinci kısa hadis-i şerifte... Bu da hatırdaki kalabilir:⁵

مَنْ اتَّبَعَ كِتَابَ اللَّهِ هَدَاهُ مِنَ الضَّلَالَةِ

وَوَقَاهُ سُوءَ الْحِسَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(طب. عن ابن عباس)

ME. 1113 (*Meni'ttebea kitâba'llâh, hedâhu mine'd-dalâleh, ve vekâhu sûe'l-hisâbi yev-me'l-kıyâmeh.*)

Bakın burada da cümlelerde paralellik var, ses güzellikleri var aynı zamanda. Çok özlü bir söz... Bizim atasözü dediğimiz zaman anladığımız gibi ve mânâsı çok genel bir hakikati ifade ediyor. Çok güzel! Ve bu hadis-i şerife sımsıkı sarılısak, kurtuluşumuza vesile olacak.

Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:

“—Kim Allah'ın kitabına sarılırsa, tâbi olursa, ittibâ ederse yâni uyarsa ona...” Onu kendisine önder ediniyor Allah'ın kitabını rehber ediniyor ve ona uyduruyor kendi hallerini. Tâbi oluyor

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.48, no:12437; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.332, no:5466; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.412, no:781, 11168; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.325, no:930, 1000; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXI, s.422, no:45600.

Allah'ın kitabına. Ne demişse yapıyor, neyi yasaklamışsa bırakıyor.

“Kim Allah'ın kitabına ittibâ ederse, (*hedâhu mine'd-dalâleh*) Allah onu sapıklığa düşürmez, sapıklıktan kurtarır, sapmaktan kurtarır, hidayete erdirir, rızası yoluna sokar. Sonunda mükâfatları vereceği güzel bir yöne çevirir. (*Ve vekâhu sûe'l-hisâbi yevme'l-kıyâme*) Kıyamet gününde de mahkeme-i kübrâda müthiş bir şekilde hesaba çekilmekten onu korur.”

“—Gel bakalım, niye şunu şöyle yaptın, niye bunu emrettiğim halde yapmadın?” gibi çeşitli itablar, çeşitli hırpalamalar, sorgular, terletici bir hesap olabiliyor bazı insanlara...

Sûi'l-hisab, yâni hesabın kötü bir şekilde cereyan etmesi bazı insanlar için oluyor. Bazıları da güzel bir şekilde, kolay bir hesap görüp geçiyorlar. Yâni, “ Tamam, geç bakalım!” deniliyor.

Dün akşam, polis bizi durdurdu köprüyü geçerken. “Allah Allah... Hayrola!” dedim ben. Böyle bir karanlıkta geçiyoruz, saat bire yakın. Gişelerden geçtik, polis işaret etti, “Şu tarafa...” diye. Biz girdik, öteki polisin yanına kadar geldik. Baktım elinde tüpler var. Anladım ki, alkol muayenesi yapmak istiyor orada. Onun için, bizim arabayı alkol muayenesi yapmak üzere oraya sevk etmiş.

Tabii şöyle başını eğdi polis memuru, baktı benim sîmama; sakallıyım. Yanımdakilere baktı; İslâmî kıyafetler.

“—Buyurun geçin!” dedi. Biz de, “Hayırlı görevler!” dedik, geçtik. Yâni, kolay geçiş. Yâni, bir durdurma oldu ama, kolay bir geçiş oldu.

Tabii ahirette de bazı insanlar bir hesap görecekler ama, hisâben yesîrâ; kolay, az bir şekilde hesap. Ondan sonra, cennete girmek...

Bir de en yüksek insanlar var; Allah bizleri o duruma nâil eylesin, o muameleye mazhar eylesin... Onlar hiç hesap görmeden cennete girecekler. *Bi-gayri hisab; muamele, hesap vs. olmadan.*

Hani birçok büyük toplantı, şerefli, güzel herkesin rağbet ettiği toplantıyı düşünün. Herkes kuyruğa girmiş, biletler elde, kontrolden geçiliyor, içeriye giriyorlar. Girmek isteyen bir sürü insan bilet bulamamış, dışarıda bekliyor. Ama bakıyorsun, birisi

arabayla geliyor, koca kapılar açılıyor, herkes selâm duruyor. Hiç öyle bir sorgu sual olmadan içeriye giriyor, o toplantıya.

“—Kim bu?” diyorsunuz.

“—Protokolden bu, meşhur şahıs filanca...”

Elbette tabii, ona biletin var mı diye sorulur mu? Zaten o toplantının şeref misafiri oluyor.

Gözünüze böyle bir manzara serilsin diye, böyle şeyler hatırıma geldiği için söylüyorum. Bazı insanlar da cennete bi- gayri hisab girecek.

Neden?.. Allah'ın sevdiği kulu, dünyada Allah'ın rızasına uygun yaşamış. Allah-u Teâlâ Hazretleri onlara sorgu sual etmeden, defter divan açıp terletmeden, bi-gayri hisab cennete sokacak.

Bu hadis-i şerifte bakın ne diyor?.. “Allah kötü bir şekilde hesaba maruz kalmaktan ve sonunda da hesabı bozuk çıkıp da cehenneme düşüp, azap görmekten korur insanı. Hidayete erdirir ve cehenneme düşmekten korur. Kötü bir hesaba çekilip mahv ü perişan olmaktan korur.

“—Kimi korur?..”

Bastıra bastıra üstüne söylüyoruz: Allah'ın kitabına tâbî olanları korur. Yâni, Kur'an-ı Kerim'e tâbî olacağız hepimiz mü'minler olarak, müslümanlar olarak, aziz ve kıymetli dinleyicilerim!

Kur'an-ı Kerim bizim rehberimizdir. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emirleri ve yasakları var içinde... Onun *Fâtiha'sından Kul eüzü bi-rabbi'n-nâs Sûresi'ne kadar, sonuncu sûresine kadar içindeki ahkâm bizler için.*

Mehmed Akif ne güzel söylüyor: ⁶

İnmemiştir Kuran şunu hakkıyla bilin;

Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için!

⁶Mehmet Âkif Ersoy: 20Aralık 1873'te İstanbul'da doğdu. Türkiye Cumhuriyeti'nin millî marşı olan İstiklâl Marşı'nın yazardır. *Çanakkale Destanı*, *Bülbül*, *Safahat* en önemli eserlerindedir. II. Meşrutiyet döneminden itibaren Sırat-ı Müstakim (daha sonraki adıyla *Sebil'ür-Reşad*) dergisinin başyazarlığını yapmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında Burdur milletvekili olarak 1. TBMM'de yer almıştır.

Abbâs Halîm Paşanın dâveti üzerine 1923'te Mısır'a gitti. 1923'te Mısır'a gitti. Mısır yıllarında Kuran çevirisinin yanı sıra Türkçe dersleri vermekle meşgul oldu. Son yıllarında siroza yakalandı. 17 Haziran 1936'da tedavi için İstanbul'a döndü. 27 Aralık 1936 tarihinde İstanbul'da hayatını kaybetti. Kabri Edirnekapı Şehitliği'ndedir.

Ölüler için inmedi ki bu kitap! Cenazelere okunsun, kabirlerde okunsun diye inmedi ki; diriler için indi. Dirilerin hayatı dirlik ve düzenlik içinde olsun diye indi. Hayatlarını düzenlemek için, güzel ahlâkı yerleştirmek için; güzel şeyler yapsın insanlar, dünyada birbirlerini kırmasınlar, üzmesinler diye bir nizam getirmek için indi.

Tabii, onun ahkâmına herkes uyarsa, nizam olacak; uymazsa, uymayan da cezasını bulacak.

Onun için, bu konuda kendinizi bir kontrolden geçirin, kendi kendinizi sorgulayın sevgili dinleyicilerim! Yâni Allah'ın kitabı, muhakkak ki evinizde kaç tane vardır Kur'an-ı Kerim. Kimisi yaldızlı, kimisi büyük, kimisi küçük, kimisi tercümeli... Evet Allah'ın kitabı evinizde var ama, Allah'ın kitabına uyuyor mu yaşıyorsunuz?.. Halleriniz, ahlâkınız, davranışınız, adetleriniz, kazancınız, ailevî münasebetleriniz, komşuluk münasebetleriniz Allah'ın kitabında bize emrettiği şekilde mi?.. Yasaklarından kaçınıyor musunuz?

Bunu bilmek için, Allah'ın kitabını bilmek lâzım! Allah'ın kitabını bilmek için de, güzel bir zamanımızı, günümüzün hatırlı, büyük bir zamanını Allah'ın emirlerini öğrenmek, kitabını öğrenmek için harcamak lâzım!..

Bunu çok kimse yapmıyor. Kur'an-ı Kerim'i birazcık kekeleyerek okumayı kendisine kâfi sanıyor, ömrü böyle geçiyor. Yetmiş, seksen yaşına geliyor, Kur'an-ı Kerim'i okumadan göçüp gidiyor. *Kul hüva'llâhu ehad'ı bilmekle, El-hamdü li'llâhi sûresini bilmekle, işin biteceğini sanıyor.*

Mehmed Âkif yaşadığı devri bütün genişlik ve derinliği ile şiirlerinde yansıtmaya çalışmıştır. Şiirlerinde bâzan düşünce, bâzan duygu ön plandadır. Aruzu en güzel şekilde kullanan şâirlerdendir. Şiirlerinde bir taraftan hürriyet, doğruluk, samimiyet, vatanseverlik, adâlet, istiklâl gibi ahlâkî kıymetleri telkin ederken, diğer taraftan cemiyetlerin çökme sebebi olan riyakârlık, münâfıklık, korkaklık, dalkavukluk, tembellik, zulüm gibi fenalıklara şiddetle hücum eder.

Hayır!.. Allah'ın kitabını bilecek. Allah'ın ahkâmını bilecek, Allah'ın haramlarını bilecek! Allah'ın Kur'an-ı Kerim'ini, Kelâm-ı Kadîmini kendisine önder ve rehber edinecek, ona uyduracak kendisini...

“—Bu benim nizamnâmemdir, bu benim ilâhî kanunumdur. Bu, Allah'ın bana hitabıdır, bu Allah'ın mukaddes kitabıdır.” diye onu göğsüne basacak, öpüp başına koyacak, gönlünden ona tâbi olacak. Ahkâmını da bilecek, tabii cahilce hareket etmeyecek.

Bir müslüman ariftir, elbette âlimdir; elbette Kur'an-ı Kerim'in ahkâmına uyması gerekiyor. Lütfen hepimiz kendimizi kontrol edelim ve Kur'an-ı Kerim'in ahkâmına uyan insanlar olmaya çalışalım! Kur'an-ı Kerim'i açalım, ayetleri, mânâsını, mealini okuyalım! Ve kendi kendimize soralım:

“—Bu ayetlerde anlatılan şeylere benim yaşantım, benim hayatım uyuyor mu, benim davranışlarım uyuyor mu?..”

Uymuyorsa, Kur'an-ı Kerim'e göre kendimizi düzenleyelim ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi kıyamet gününde korusun ve hidayete erdirmesin ve cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin...

Çocuklarımızı da Kur'an-ı Kerim bilgisiyle yetiştirelim!.. Çocuklarımızın mutlaka bilmesi gereken bir bilgi dalı, Kur'an-ı Kerim'dir, dindir, imandır. Ama öbür tarafta İngilizce öğrensin, mühendislik öğrensin, tıp öğrensin, çeşitli ilimleri öğrensin... Hatta onda profesör olsun, ihtisaslar yapsın... Hatta, birkaç fakülte bitirsin. Ama mutlaka ve mutlaka Allah'ın kitabını hepimizin bilmesi lâzım! Bileyim diye şevk ile okuması lâzım!

“—Her gün, Kur'an-ı Kerim için lütfen biraz zaman ayıralım, birkaç saatimizi Kur'an-ı Kerim'e ayıralım!” diye sizlere hatırlatıyorum şu mübarek cuma gününde, sevgili Akra dinleyicilerim!

c. Sakınılacak Dört Şey

Gelelim üçüncü hadis-i şerife. Zaten bu ikisi insanları hidayete erdirmek için, cennete götürmek için kâfi kuralları, esasları ihtivâ ediyor ama, hani bir şeyi üç defa yapmak da sünnet olduğundan, üç hadis-i şerif olsun diye, ben üçüncü hadis-i şerifi de size okuyacağım.

Bunu da el-Bezzâr rivayet eylemiş. Peygamber Efendimiz, burada da bize yine umumî bazı esaslar ifade buyuruyor, salla'llâhu aleyhi ve âlihi ve sellem... Allah şefaatine erdirmesin, kendisine cennette komşu eylesin cümlemizi... Onun köşkünün yanında köşklerimiz olsun inşaallah...

Buyuruyor ki:⁷

مَنْ اجْتَنَبَ أَرْبَعًا دَخَلَ الْجَنَّةَ الدِّمَاءَ

وَالْأَمْوَالَ وَالْفُرُوجَ وَالْأَشْرِبَةَ

(البزار عن أنس)

ME. 1116 (*Meni'ctenebe erbaan dehale'l-cenneh: Ed-dimâe, ve'l- emvâle, ve'l-fürûce, ve'l-eşribeh.*)

Ne kadar kısa, bakın, kaç tane kelimedenden ibaret bir kısa cümle. Diyor ki SAS Efendimiz:

(*Meni'ctenebe erbaan dehale'l-cenneh*) “Şu dört şeyden sakınan, korunan, bunları yapmayan insan cennete girer, girmiş demektir.” Dehale mâzi sigasıyla, yâni cennete girdi diyor. “Kim ki bunlardan, bu dört şeyden korundu, cennete girdi.” Daha cennete gitmedik, girdi diyor. Ne demek?.. Yâni, “Mutlaka girer, girdi sayısın kendisini...” demek. Orada, böyle söylemesinde de bir güzel mânâ var tabii... Seyedhulü demiyor, girecek demiyor, girmiş sayılır diyor. Onun için, bu dört şeye de dikkat edelim, bundan kendimizi koruyalım!

Nedir bu dört şey? Sıralıyor Peygamber Efendimiz:

1. (*Ed-dimâ'*) *Dimâ'*, *dem* kelimesinin çoğuludur, kan demek. “Kanlardan kendisini koruyan.”

⁷ Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.360, no:7481; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VII, s.573, no:12283; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.1309, no:43424; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXI, s.423, no:45614.

2. (Ve'l-emvâl) Emvâl, mal kelimesinin çoğuludur. Yâni, insanın sahip olduğu varlıklar, eşyalar, mülkler...

3. (Ve'l-fürûc) Furûc da, ferc kelimesinin çoğuludur. Aslında tenâsül aleti demek. Ama buradan kastedilen namus oluyor.

4. (Ve'l-eşribeh) Bu da şarab kelimesinin çoğuludur. Meşrubat, yâni içecek şeyler demek.

Bunları açıklayalım! Dört şeyden sakınacağız, sakınacağımız şeyleri bilelim, tarifi doğru ve güzel yapalım:

1. Kanlardan sakınacak müslüman. Sakınabilirse cennete girecek. Kanlar nedir muhterem dinleyicilerim?.. Bir insan, bir insana bıçağı çekiyor, saplıyor, kanını yere akıtıyor, kanları yerlere saçılıyor. Aaa, olmadı.

Geçen gün gazetede vardı, dehşet içinde okudum. Kocasını bıçağı eline almış, karısını bıçağı eline almış. Tabii kimse bilmiyor, ama olay yerine geldikleri zaman olaydan o anlaşılıyor. İkisinin elinde de bıçak var, bıçaklaşmışlar, düello yapmışlar adeta... Bıçaklamışlar, birisi ötekisini öldürmüş.

Hani hayatı beraber sürdüreceklerdi, bir yastıkta kocayacaklardı, mutlu olacaklardı?.. Hani İslâm'ın bize böyle tarihte gösterdiği, sergilediği mutlu aile tipleri, o başörtülü hanımefendiler;

“—Efendi bugün ne istersin, buyur emret!” diye kocasına itaatli olanlar.

Hani o hanımına sevgili, saygılı, güzel ifadeler kullanan, onu himaye eden, yediren, içiren, giydiren, üzmeyen, yormayan efendiler?.. Nerede böyle eline bıçaklar alıp, birbirleriyle düello eden çiftler...

Tabii bu alınan terbiyenin yanlışlığından, kültürün kaymasından, İslâm'ın hâkimiyetinin dışındaki sahalara, bunların hayatlarında düşmüş olmasından, kaymış olmasından kaynaklanıyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim, İslâm'da can son derece önemlidir. İnsan değil başkasının canına, kendisinin canına bile kıyamaz, "Can benim değil mi, istediğimi yaparım!" diyemez, kendi canına bile kıyamaz. İntihar ederse, kendi canına kıyarsa cehennemi boylar. İntihar etmek de yok!..

"—Hocam çok acıyor, ızdırabım var, dayanamıyorum!.."

Dayanamıyorsan, ona hani deminki hadis-i şerifte okuduğumuz gibi sabredeceksin, oradan ecir alacaksın, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne yalvaracaksın. Ama can sana emanettir, can senin değildir. Can, Allah'ın sana verdiği emanettir, ona iyi muamele etmen lâzım; kıyamazsın!..

Kendi canına kıyamadığın gibi, başkasının canına da kıyamazsın. Büyüklerin canına kıyamadığın gibi, küçüğün canına da kıyamazsın, bebeğin canına da kıyamazsın. Çocuğu da aldırılmaz bir anne, evlat istemiyorum diye. Düşük yapamaz. Onun da bir haysiyeti var, onun da bir varlığı var.. Hasılı katil olamaz, kan dökemez, can yakamaz, haksız yere bir kimsenin kanını yere dökemez.

Ben fakültede okuduğum yıllarda hatırlıyorum; gençler maalesef, kışkırtıldığı için birbirleriyle çarpıştılar. Bu memleketin evlatları birbirleriyle, hani o karı-kocanın çarpıştığı gibi karşı karşıya geçip, silah alıp birbirleriyle uğraşırlardı. Ben onlara söyledim:

“—Bakın, biriniz ötekisinin burnuna bir yumruk vursa, yere bir damla kanı damlasa, o kanın hesabını veremezsiniz. Yapmayın böyle!” derdim.

Aralarına girerdim. Silah çekerlerdi, patlardı silahlar; ben aralarına girerdim. Yumak gibi birbirlerine sarılmışlar, kavga ediyorlar. Beş altısı birisinin üzerine çullanmış filan... Ayırmaya çalışırdım.

Tabii bunlar nedir muhterem kardeşlerim? İslâm'dan ayrılmanın örnekleridir bunlar... İslâm'dan ayrılınca, insanlar birbirlerine, aynı vatanın vatandaşları olsa bile, düşman oluyor. Kendi ırkını düşünüyor, “Ben Kürdüm!” diyor, “Türküm!” diyor, bilmem şöyleyim, ben böyleyim diyor.

Ama müslüman olduğun zaman, Yunanlı bile müslüman olunca geliyor, bizim boynumuza sarılıyor. Alalım eski Cat Stevens, sonra Yusuf İslâm adını alan o mübarek kardeşimizi... Ben hastayken hastaneye de geldi, “Geçmiş olsun!” dedi.

Böyle sakal bırakmış, cübbe giymiş. Tam bizim Karadenizli müslüman kardeşlerimiz gibi tatlı bir kıyafete bürünmüş. E Yunanlıydı ama müslüman oldu. Bak nasıl kardeş oldu, nasıl aramıza geliyor, nasıl böyle İslâmî çalışmalar

yapıyor, nasıl parasını İslâm'a harcıyor, vakıflar kurmuş.

Demek ki, İslâm toplumun düzenini de sağlıyormuş, kardeşliği de sağlıyormuş. Bazı insanlar maalesef İslâm'ı düşman edindiler, İslâm'ı kültürümüzden silmeye çalıştılar, İslâm'la savaş açtılar. İşte bütün bu kan dökmelerin müsebbibi, gerçek failleri onlardır. Çünkü İslâm insanların gönüllerinden çekilip alınınca, insanlar çok vahşi varlıklar oluyorlar. İşte Sırpları görüyorsunuz, işte Kafkasya'yı görüyorsunuz, işte Afrika'yı görüyorsunuz, işte Afrika'daki katliamları görüyorsunuz. Ruanda'da ve sâirede, bilmem Tutsi Kabilesi'nde falancanın ötekisine filan yaptığı katliamları görüyorsunuz, ölenlerin haddi hesabı yok.

İşte böyle şey yok İslâm'da... İnsanoğlu muhteremdir, kanı dökülmez, kimsenin canına kastedilmez. Kim kan dökmekten kendisini koruyabilirse; bir. (*Ed-dima'*) dediği bu. *Adam öldürmek yok, yaralamak yok vs...*

2. (*Ve'l-emvâl*) İnsan tabii mal sahibi olmak istiyor, kazanıyor, uğraşiyor... Ama bunları haksız yerden iktisab ederse, rüşvetle alırsa, haksızlıkla alırsa, hırsızlıkla alırsa, nâhak yerden gayr-i meşrû şekilde kazanırsa; ne oluyor? Bunlar da haram oluyor. Haram mallar, haram mülkler, haram varlıklar ne oluyor?.. Bunlar ahirette, fecî bir şekilde cezaya uğramaya sebep oluyor. Dünyada da hayrını görmüyor.

Çoluk çocuğunda da çeşitli şekillerde tezahür ediyor. Bu aldığı haramların zararları ailesinde,

kendisinde, sıhhatinde, çoluğunda çocuğunda, dünyasında da görülüyor. Ben böyle çok insanlar hatırlıyorum. Haram malları dolayısıyla kendi oğlunun, çocuğunun suikastına bile uğramışlar feci bir şekilde... Ve hayatları sona ermiş olabiliyor.

Onun için, can yakmaktan, adam öldürmekten kaçındığı gibi bir insanın, malları edinmekte de haramdan kaçınması lâzım! Helalinden kazanmaya, helâlinden mal mülk edinmeye çok dikkat etmesi lâzım!.. Böyle olursa cennete girebilir.

3.(*Ve'l-fürûc*) Yâni namusuna dikkat edecek. Yâni kendi namusuna gölge düşürmeyecek, başkasının namusuna tecavüz etmeyecek, zinaya yaklaşmayacak... “Zinaya yaklaşmayın!” diyor Kur'an-ı Kerim'de, Allah-u Teâlâ Hazretleri:

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَى

(الإسراء: ٣٣)

(*Ve lâ takrabü'z-zinâ*) *Ve lâ teznû demiyor, zina etmeyin demiyor; “Zinaya yaklaşmayın!” diyor. (İsrâ, 17/32)* Alimler burada, bu ifadedeki inceliğe dikkati çekiyorlar. Zinaya insan birden düşmez. Zinaya yaklaştırmacı bir takım ön şartlar, ön işler oluyor; bakışmalar oluyor, işaretleşmeler oluyor, tanışmalar oluyor. İş yavaş yavaş ilerliyor. Yangın gittikçe daha fazla bacayı sarıyor. Sonunda insan günaha düşüyor.

Onun için, İslâm her türlü kötülüğü önceden engellediği için diyor ki: (*Ve lâ takrabü'z-zinâ*) “Zinaya yaklaşmayın!” Yâni, sizi zinaya yakın

duruma getirmeye sebep olacak işlere bile bulaş- mayın! Yabancı bir kimseye, bakmayacak bile bir müslüman...

Emin olun, cennette derece kazanmanın, dünyada İslâmî bakımdan büyük bir mertebeye ulaşmanın çok önemli bir şartıdır insanın haramlardan kendisini koruyabilmesi... Gözünü, elini, dilini, tenâsül uzvunu koruyabilmesi çok önemli!

Bu devirde maalesef bu küçümseniyor. Yâni:

“—Modern tahsil gördüm. Ben Avrupa’da okudum, Amerika’da okudum; onlar böyle şeylere aldırıyorlar.” diyor.

Aldırıyorlar da mutlu mu oluyorlar? Amerikalılar mutlu mu, Avrupalılar mutlu mu?.. Onlar da arayış içinde... Biz mutluyduk, müslümanlar mutlu. Yâni, insanlığa mutluluğu veren İslâm.

Avrupalı, Amerikalı bize ahlâk konusunda örnek olamıyor, ahlâksızlıkta örnek oluyor. Görüyoruz ne kadar şenî, fecî, çirkin, kötü ahlâksızlıkları var. Homoseksüellik onlarda, bilmem flört onlarda, vs. çeşitli çirkin şeyler onlarda...

İşte bunlardan da korunacak bir müslüman. Müslüman namusuna, tenâsül uzvuna sahiptir; namusuna gölge düşürmez. Kendisi namuslu yaşar, başkasının namusuna da göz dikmez veya zarar vermez. Hem de başkasının namusunu da korur.

Bir mecmuada okumuştum. 1904’de mi, 1905’de mi, yâni bundan doksan sene kadar önce Kapalı Çarşı’ya Fransız sefâretinden şöyle bir grup gelmiş. Kapalı Çarşı tarihi bir yer, egzotik bir yer. Fransızlar merak ediyorlar. Oradaki mallar da,

antikalar filan da tabii onların dikkatini çeker. Türk mallarından bir şeyler alacaklar. 1905 seneleri filan. Padişahlığın olduğu, Osmanlı'nın yaşadığı devrede Kapalı Çarşı'ya girmişler.

Kapalı Çarşı esnafı şaşırmış. Yâni, Kapalı Çarşı'da kadınlar dolaşmazdı ki eskiden, erkekler alırdı alacağı şeyleri... Kadınların öyle çarşı pazarda dolaşması olur mu?.. Tabii biraz da, peçeli değil, çarşafli değil Fransız madamları. Biraz garipsemişler.

Tabii çarşı içinde esnaf var, hamal var, tezgâhtar var, çeşitli insanlar var. Bazı kabadayılar kenardan şöyle yan bakmaya, bıyık burmaya filân başlamışlar, ahlâksız bir durum. Bakış da kötü bir şey tabii. Onun üzerine bizim hacı babalar, müslüman tüccarlar orada bir harekete geçmişler, kaçırtmışlar o yan bakanları, bıyık buranları...

Tabii ne oluyor diye, o Fransızlar da dikkat etmiş, bu olayı kitaplarına yazmışlar. Diyorlar ki o yazdıkları kitapta:

“—Türkler namuslarına çok düşkün, çok namuslu bir millettir. Kendilerinin namuslarına düşkün oldukları kadar, gözlerinin önünde başkalarının namuslarına da yan bakılmasına tahammülleri yoktur. Bakın orada, bizim madamlara yan bakmaya dahi müsaade etmediler.” diye met-hetmişler.

Evet, namusumuzu da koruyacağız, helâlinden mal edineceğiz, kan da dökmeyeceğiz. Sonuncu nedir?..

4.(*Ve'l-eşribeh*) *Meşrubat*. Evet, *meşrubat* ikiye ayrılır ana hatlarıyla:

1)Helâl meşrubat.

2)Haram meşrubat; şaraplar ve çeşitleri.

Bizim bir profesör vardı fakültemizde, Hamdi Ragıp Atademir,⁸ Allah rahmet eylesin... Milletvekili olduğu yıllarda Milli Eğitim Komisyonunda görevli iken, Almanya'ya gitmiş. Kocaman bir sofrada Türk heyetiyle, Alman heyeti oturmuşlar. Sofra donatılmış. Tabii çeşitli yemekler geliyor ve çeşitli içkiler konulmuş.

Dikkat etmişler, Hamdi Ragıp Bey kendisi anlatmıştı; içki almamış, sadece meşrû olan, helâl olan meyva suyu gibi, maden suyu gibi, normal su gibi meşrubatları almış.

Demişler ki:

“–Beyefendi, içki almıyor musunuz?”

Demiş ki:

“–Allah'ın o kadar çok helâl meşrubatı var ki, o kadar helâlin içinde harama düşmeye lüzum yok... Tatlı, lezzetli, sıhhate uygun, insana

⁸Hamdi Ragıp Atademir (1908-1976), Türk siyasetçi.

Besançon ve Nancy Üniversiteleri mezunudur. Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Birliği ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanlığı, Samsun ve Konya Lisesi Felsefe Öğretmenlikleri, Polis Koleji Felsefe, Jandarma Subay Okulu İctimâiyât ve Ahlak Dersleri Öğretim Üyeliği, Dil ve Tarih-Coğrafya ve İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Mantık Kürsüsü Profesörlüğü, Yazarlık, TBMM X. ve XI. Dönem Konya Milletvekilliği, Parlamentolar Birliği Temsilciliği, Avrupa Konseyi Delegasyon Başkanlığı yapmıştır.

sağlık, afiyet veren nice güzel meşrubat varken, gidip de insan sıhhatine zararlı, karaciğerini bozan, siroz yapan, sarhoş eden, akli bozan, direğe çarptıran, Boğaziçi'nde denize uçurtan, çeşit çeşit zararlara sebep olan alkollü içkileri, haram içkileri insan gider içer mi?" demiş.

Öyle dedim diye, kendisi böyle anlatmıştı.

Tabii, içiyor bazı kimseler, sarhoş oluyorlar ve çeşitli zararlarını da sonunda görüyorlar. Ama bunun engellenmesi lâzım! Onun için Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

“Kan dökmekten kendini koruyan, haram mal mülk edinmekten kendisini koruyan, namusunu koruyan, böyle sarhoşluk verici şeylerden kendisini koruyan bir insan, cennete girer.” diye buyuruyor.

O halde biz de kimseye zulmetmemek konusunda etrafıda uyaralım! Bizetmiyoruz, kandökmüyoruz ama, kan dökülmemesi konusunda bir sağlam efkâr-ı umumiye oluşmasına dikkat etmemiz lâzım! Hiç kimseye yüze vermeyelim. Katillere merhamet, cemiyete hıyanettir, ihanettir. Katil cezasını bulacak, katil alkışlanmayacak hiç bir şekilde...

Haram da öyle... Haram yolda mal edinenleri de, olanca gücümüzle engellemeye ve kötölemeye, kaş çatmaya gayret etmeliyiz ki, onlar da yapamasınlar.

Namus konusu da öyle... Kimsenin namusunu gölgelen- dirmeyeceğimiz gibi, bu gibi yanlış olan şeylere de, karşı tavrımızı almalıyız.

“—Böyle şey olmaz, böyle edepsizlik olmaz, aklını başına topla, haddini bil, edebini takın!” diye bir tavır almamız lâzım.

İçkiyle de bir mücadele başlatmamız gerekiyor. Evet çeşit çeşit içkiler, hatta Tekel tarafından imal ediliyor Türkiye’de, ama yanlış, yanlış bir politika...

Amerika’da bir ara 1930’lu yıllarda, koca Amerika, hristiyan ülke, onların kitaplarında şarapla ilgili bir hüküm de bulunmadığı halde, içkiyi bir ara yasaklamışlar. Neden?.. İçkinin zararlarını akıl ve mantık, ilim ortaya koyuyor; onun için.

Biz de dinimizde zaten haram olan, içtiği zaman insan günah giriyor, içmediği zaman sevap kazanıyor, cennete giriyor. Böyle bir fırsatı kaçırmamalıyızvebunuvargücümüzle anlatmaya çalışmalıyız cemiyete... Yâni, İslâm’a olan düşmanlığımızdan veya uzaklığımızdan dolayı, içimizdeki bazı insanların İslâm’la mücadele etmesinden dolayı, bu gibi yanlışlıkları yâni içkiyi, zinayı, haramı, rüşveti, adam öldürmeyi ve sâireyi böyle adeta hoş görür gibi, onun tarafını almak gibi yanlış bir duruma kimse düşmesin, aklını başına toplasın... Allah’ın yoluna gelsin, Allah’ın emrini tutsun da, kendisi de toplum da mutlu olsun. Dünyası da, ahireti de ma’mur olsun, Allah cennetine dahil eylesin, cennetiyle müşerref eylesin...

Evet, sevgili Akra dinleyicileri, bugünkü cuma sohbetimizde Peygamber Efendimiz SAS’ın üç tane, içindeki mânâ dolayısıyla toplumu

kurtaracak ana esasları ihtiva eden özlü hadis-i şerifini sizlere arz ettik.

Allah cümlelerinizi dünyada ve ahirette mutlu eylesin... Peygamber Efendimiz'in sevgisine, iltifatına, teveccühüne, şefaatine nail eylesin... Ve ahirette dileriz bizi ve sizi Firdevs-i A'lâ'da Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin... Ve Havz-ı Kevserinden doya doya nûş etmeyi cümlemize nasib ve müyesser eylesin...

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi dünyada ahirette üzerinize olsun sevgili Akra dinleyicilerim!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

01. 07. 1994 - AKRA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

